

MEDYA VE TERÖR SORUNSALI

Yusuf DEVRAN¹

ÖZET

Bu makale öncelikle medya ve terör alanlarının dünyada ve Türkiye’de tarihsel süreç içerisindeki etkileşimini ele almaktadır. Buna ek olarak, makalede medya ve terör konusunda yabancı ve yerli akademik çalışmalardan oluşan literatüre dair detaylı bilgi ve analiz sunulmaktadır. Tüm bu tarihsel bilgi ve literatür analizi dolayısıyla, medya ve terör alanlarının günümüzde dünyada ve Türkiye’deki etkileşimine değinilmekte olup, Türkiye’de medyanın terör sorunsalındaki rolü ve üstlenmesi gereken sorumluluklara dair analizler sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Medya, terör, PKK, Batı medyası, Türk medyası

THE PROBLEMATICS OF MEDIA AND TERROR

ABSTRACT

This article provides first of all a discussion of the interaction of two fields, media and terror with respect to the historical development of them in Turkey and the world. In addition, in the article a number of information and analyses are presented based on the literature comprising both national and foreign academic studies. Hence through the presentation of the historical information and literature review, significant insight is offered upon both the interaction of the fields of media and terror and also the role of the Turkish media in the terror issue and the responsibilities it should undertake.

Key Words: Media, terror, PKK, Western Media, Turkish Media

GİRİŞ

Türkiye otuz yılı aşkın bir süredir ayrılıkçı PKK terör örgütü ile mücadele etmektedir. Bu zaman zarfında, rivayetler farklı olsa da, şehitler, faili meçhuller ve teröristler hesaba katılırsa elli binin üzerinde insanın yaşamını yitirdiği söylenebilir. Bazı devlet yetkililerinin açıklamalarına göre Türkiye 350 milyar doların üzerinde maddi kaynağı terörle mücadele için harcadı (<http://www.turkiyegazetesi.com.tr/ekonomi/242039.aspx>).

¹ Prof. Dr. Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, Radyo Televizyon Anabilim Dalı.

Bütün terör örgütleri gibi PKK da çeşitli eylemler gerçekleştirip toplum içerisinde korku, ümitsizlik ve panik yaratıp siyasi iktidarı istenilen yönde adım atmaya zorlayarak kendi ideolojik amacına ulaşmaya çalışmaktadır. Ancak medyanın ve dolayısıyla kamuoyunun dikkatini çekmeyen ve gündeme gelemeyen bir terörist eylem amacına ulaşamamaktadır. Dolayısıyla geleneksel ve sosyal medyanın hatta toplumun dikkatinin nasıl çekilebileceği konusu, terörist örgütler için eylemin kendisini planlamaktan daha da önemli hale gelmiştir. Terörist eylemlerin ve yol açtığı sonuçların hızla kitlelere ulaştırılması ve günlerce kamuoyunu meşgul etmesi söz konusu örgüt için de önem taşımaktadır.

1. Tarihsel Süreç İçerisinde Medya ve Terör

Alman General Erich Ludendorff, I. Dünya Savaşı sırasında “Artık savaşlar silahla değil sözcüklerle yapılıyor. Silahı değil sözü iyi kullanan savaşçı da kazanır” derken yukarıda bahsedilen gerçekliğe vurgu yapıyordu. Bu nedenle II. Dünya Savaşı’nda Adolph Hitler süreci yönetecek ayrı bir propaganda bakanlığı kurmuştu. İngiltere Hükümeti de savaş döneminde kurduğu ve günümüzde ise müze haline dönüştürülen savaş yönetim merkezi içerisinde BBC için özel bir oda tahsis etmiş, savaş hazırlıkları ile ilgili haberlerin hazırlanmasını bu merkezde gerçekleştirmiştir. Dahası İngilizler haberleri hazırlarken, olabildiğince objektif gözükme ve haberlerde propaganda algısı oluşturmamaya özen göstermişlerdir. O yüzden Almanlar bile savaşın gidişatını, açıkça propaganda dili kullanan Alman radyolarından değil, BBC radyosundan takip etmişlerdir. Netice olarak, süreç içerisinde medyanın terörle veya teröristle ilgili metinlerinde haberle propagandanın sınırının belirlenmesinin önemi daha da idrak edilmiştir.

Haberlerin hazırlanmasına ilişkin kuşkusuz medyanın elinde doğruluk, gerçeklik ve objektiflik gibi evrensel mesleki ilkeler mevcuttur. Bunun yanı sıra her ülkenin kendi koşullarına göre konuya ilişkin yasal düzenlemeler yaptığı ve medya politikası geliştirdiği görülmektedir. Örneğin İngiliz medyası Sinn Fein ve IRA’nın, sorunun çözümüne yönelik olmayan mesajlarına yer vermeme gibi bir ilkeyi benimseyerek söz

konusu terör örgütünün eylem yaparak kamuoyunda sansasyon yapma silahını belli oranda elinden almayı başarmıştır. İspanyol basını ve kamuoyu da ETA konusunda özgün yöntemler geliştirmeye çalışmıştır. 11 Eylül olayından sonra Amerikan medyasının terörle ilgili dili ve söylemi konusunda da çok ciddi bilimsel çalışmalar gerçekleştirilmiştir (Zelizer ve Allan, 2002).

Türkiye’de son zamanlarda medya ve terör konusu gündeme gelmiş, gerek RTÜK ve gerekse de İçişleri Bakanlığı medya mensupları ile konuya ilişkin toplantılar düzenlemiştir. Bu toplantılarda her ne kadar katılımcılar arasında, terör haberlerinin verilmiş biçimi üzerinde bazı ilkeler kabul edilmiş olsa da, bir gün sonra reyting uğruna bu ilkelerden vazgeçilerek terör örgütünün amacına uygun yayın politikası izlenmiştir.

Kuşkusuz Türkiye’nin terörle mücadelesinin başarısında medyanın çok önemli katkısı vardır. Ancak bugüne kadar ilgili kesimler tarafından medya ve terör konusu ne ciddi bir biçimde ele alınmış ne de konferanslar düzenlenmiştir. Neticede her bir medya kurumu ve mensubu kendine göre konuya ilişkin yayın ilkeleri oluşturarak yayıncılık yapmaya çalışmaktadır. Bu durum ise Türkiye’nin terör çalışmaları açısından olumlu katkılar sağlamadığı gibi, olumsuz sonuçlar da doğurabilmektedir.

2. Medya ve Terör Üzerine Çalışmalar

Toplum için önemli bir konu ve sorun haline gelen medya ve terör konusu kuşkusuz giderek akademinin de ilgisini çekmiştir. Özellikle II. Dünya Savaşından itibaren artan terör çalışmaları 1980’li yıllarda IRA terör örgütünün eylemleri, 11 Eylül’de New York’taki ikiz kulelere yapılan saldırı ve 2005 yılında Londra metrosuna yapılan bombalı eylemlerin ardından yeni bir ivme kazanmıştır. İngiltere’de 1990’lı yıllardan sonra yapılan çalışmalar büyük ölçüde IRA terörü ve hükümetin bu örgüte ve eylemlerine yaklaşım tarzı ile sınırlı kalmıştır (Alewander ve Brenner, 2002; Chossudovsky, 2005: 327-344). 11 Eylül öncesinde de ABD merkezli araştırmalar daha ziyade ABD veya ABD vatandaşlarına yönelik gerçekleştirilen terörist eylemler hakkında idi (Nacos, 1996). Ancak bu tarihten sonra medya ve terör konusu küresel bir konu haline gelmiştir. Böylece gerek ABD’deki gerekse diğer ülkelerdeki akademik

çevreler dünyanın herhangi bir bölgesinde meydana gelen terör olaylarına daha çok ilgi göstermeye başlamıştır. Hatta bu yeni dönemde gerçekleştirilen çalışmalar özellikle İslam dünyasındaki medyanın konuya ilişkin yaklaşımını, kullandığı dili ve yayın politikasını da kapsamıştır. Netice olarak günümüzde bu anlamda niteliksel ve niceliksel olarak ciddi bir yayından söz etmek de mümkündür.

11 Eylül saldırısı Batı'nın terör konusundaki algısını kökten bir biçimde etkilemiştir. Öyle ki günümüzde terör sözcüğü Batılılara belli ölçüde El Kaide örgütünü ve Müslümanları çağrıştırır olmuştur. Bu algının bir ölçüde on yılı aşkın bir süredir bilinçli olarak sürdürülen propaganda çalışmaları sonucunda oluştuğu söylenebilir. Çünkü bazı Batı medya kurumları zaman zaman, özellikle Usame bin Ladin'i kahraman ilan eden gruplarla ilgili haberler yaparak, adeta bütün Müslümanların terörü desteklediğine ve dolayısıyla bu insanların terörist olabileceğine ilişkin bir kanaat oluşturmaya çalışmıştır (<http://www.bbc.com/news/magazine-30005278>).

Medya ve terör konusundaki çalışmaların odaklandığı alanlardan biri de Ortadoğu bölgesindeki terörist eylemler olmuştur (Adams, 1981). Özellikle Hamas'ın eylemlerinin medyada ele alınış biçimi ve kullanılan dil çok sayıda akademisyenin dikkatini çekmiştir (Alexander, 1991). Hamas konusu, bir ülke içerisindeki yasal siyasi bir hareketin medyanın kullandığı dil neticesinde nasıl terörist bir örgüt olarak sunulmaya çalışıldığının en önemli örneklerinin başında gelmektedir.

Medya ve terör konusunun dünyada giderek önem kazanması ve bu alanda çok sayıda yayın yapılması terör konusunda sözlüklerin hazırlanmasını da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmalar ayrıca medya ve barış, barış gazeteciliği ve nefret dili gibi yeni araştırma alanlarının doğmasına da neden olmuştur (Wolfsfeld, 2003; Herbst, 2003).

Türkiye'de terör olayları onlarca yıldır gündemi meşgul etmesine rağmen medya ve terör konusunda yapılan akademik çalışmalar ne yazık ki çok sınırlı kalmıştır. Oysa Türkiye gibi uzun süredir terörle mücadele eden ve bu uğurda on binlerce vatandaşını kurban veren bir ülkede bu konuya ilişkin daha kapsamlı çalışmaların yapılması gerekirdi.

Türkiye’de Mavi Çarşı ve HSBC’ye yapılan saldırılardan sonra medya ve terör konusu yoğun bir biçimde tartışılmış ve terör haberlerinin nasıl hazırlanması gerektiği konusu üzerinde durulmuştur. Hatırlanacağı üzere bu saldırılarda yaşamını yitiren sivillerin vücutlarının parçaları dakikalarca ve tekrar tekrar televizyon ekranlarında gösterilmiştir. Bu tarz yayınların kamuoyunda korku ve panik yarattığı, teröristleri cesaretlendirdiği ve dolayısıyla terör örgütlerinin amaçlarına hizmet ettiği konusunda yaygın bir kanaat oluşmuştur.

Türkiye’de medya ve teröre ilişkin yapılan öncü birkaç çalışmayı şu şekilde özetlemek mümkündür: Bozkurt Zakir Avşar *Kitle İletişim Araçları ve Terör* başlıklı çalışmasında terör ve medya ilişkisini ele almıştır (Avşar, 1992). Mustafa Şeker’in hazırladığı *Terör ve Haber Söylemi* başlıklı çalışmada teröre ilişkin haberlerin söylem analizi yapılmıştır. Çalışmada Dağlıca Baskını, Hrant Dink Cinayeti, Malatya Zirve Yayınevi’nin bombalaması gibi bir dizi terörist eyleme ilişkin medyada yer alan haberlerin söylemleri analiz edilmiştir (Şeker, 2009). Hüseyin Bilir *Terör, Medya ve Devlet* adlı çalışmasında teröre ilişkin kullanılan dilin ne anlama gelebileceği, terör eylemlerinin faillerinin kimliklerinin inşasında ne derece etkili olabileceğini vurgulayarak, dilin kullanımının önemine vurgu yapmıştır. Bilir ayrıca terör örgütlerinin medyanın haber verme işlevini istismar ettiğini vurgulayarak terörün medyayı sömürdüğünü vurgulamıştır (Bilir, 2009).

Öte yandan basın konusunda uzmanlaşan Avukat Fikret İlkiz basın ve terör konusunu hukuki çerçevede inceleyerek önemli tespitlerde bulunmuştur. Bu çalışmaların yanı sıra medya ve terör konusunda belli sayıda makale yazıldığı ve yüksek lisans ve doktora çalışmalarının yapıldığı söylenebilir.

3. Medya ve Terör Alanlarının Etkileşimine Dair

Kuşkusuz terörizm konusunu ele alabilmek, teröre ilişkin eleştiri yapabilmek ve medyanın terörle ilişkisini algılayıp analiz edebilmek için terör kavramının ne olduğunun tanımlanabilmesi gerekir. Tarihi süreç içerisinde birçok sosyal bilimci terör kavramına ilişkin farklı tanımlar yapmıştır. Bunun temel nedeninin bu bilim insanlarının

içinde buldukları disiplinin konuya yaklaşım biçimi ve terörün çeşitliliği olduğu söylenebilir. Yine de en yalın biçimiyle terörizm, siyasi amaçlar elde etmek için sivillere yönelik sistematik, sindirici güç kullanma şeklinde tanımlanabilir. Terörist eylemler denilince de akla öncelikle yıkıcı ve yakıcı ayaklanmalar, uçak kaçırma, suikast girişiminde bulunma, adam kaçırma, kitlesel zehirlenme, işkence, ırza geçme, bombalama, sivilleri korkutmak amacıyla tutuklama ve korkutup endişelendirme gibi eylemler gelmektedir. Bu eylemlerle hedef kitlenin teröre boyun eğmesi ve örgütün otoritesini tanınması amaçlanmaktadır. (Norris, Kern, Just, 2003: 5-6).

Terör ve medya öteden beri iç içe olmuş iki alandır. Terörist eylemlerin birincil amacı medyanın ilgisini çekmektir. Terör medyayı kullanarak toplumsal infial yaratmaya çalışırken, medya da terör olaylarını abartarak ve manipülasyon malzemesi haline getirerek, aynı sahneleri sürekli tekrar ederek reyting ve maddi kazanç elde etmektedir. Hatta medyada olaylar dramatikleştirilerek, kan, gözyaşı ve acıyla sulandırılarak verilmekte; topluma korku pompalanmaktadır. Ne yazık ki medya için bu gibi kötü olaylar her zaman en iyi haber konusu olarak görülmektedir.

Kuşkusuz bu tür saldırıların haber değeri vardır. Ancak medyanın bu eylemleri haber yapmasıyla birlikte medya teröristlerin amaçlarının en azından bir kısmını gerçekleştirmelerinde bir araç haline gelmiş olur. (Henderson, 2004:34)

Terör örgütlerinin amacı gündemi belirlemek, gündemi şekillendirmek ve gündemi saptırmak olabilir. Bunun için de farklı zamanlarda değişik eylem planlaması yapmaktadırlar. Terör örgütleri kendilerini güçlü ve bitirilemez gösterebilir ve bu konuda kamuoyunda yaygın bir kanaat oluşturabilirse, kamuoyu baskısıyla siyasi iktidarın kendileriyle masaya oturmasını, müzakere etmesini sağlayabilirler. Eğer bir ülkede toplumsal güvenlik sağlanamıyorsa, bireyler yaşama korkusu çekiyorsa, artık tarafların uzlaşmasından başka çare kalmamış gibi bir kanaat kamuoyunda hakim kılınırsa siyasi iktidar teröristlerle dolaylı da olsa görüşme yapmak zorunda kalabilir. Öte yandan medyanın yaptığı sorumlu ve yurtsever yayıncılık neticesinde toplum ortak tehdit ve terör karşısında bir araya gelip kenetlenilebilir, yönetime destek vererek onu

motive edebilir ve terörist örgütün silahları bırakmasını da sağlayabilir. Sözelimi Madrid caddelerinde bir milyondan fazla kişinin terörü protesto etmesi ETA örgütünün silahlarını bırakmaya mecbur etmişti.

Terör örgütleri hedef kitlelerine mesajlarını iletebilmek ve propagandasını yapabilmek için medyada yer almaya, medyayı yönlendirmeye veya etki altına almaya çalışmaktadır. Hatta kimi zamanlarda bununla yetinmeyerek kendi medyasını kurmaktadır. Örneğin PKK terör örgütü kurduğu haber ajansı, televizyon, radyo ve internet siteleri sayesinde kendi tabanına seslenebilmekte, gerçekleştirdiği eylemlere ilişkin yazılı ve görsel bilgi ve belgelerin başka mecralarda, özellikle tartışma programlarında, gazete sütunlarında ve köşelerinde de yer almasını sağlamaktadır. Neticede belki şunu belirtmek gerekir: Teröristler eylemlerini bir gazeteci gözüyle değerlendirerek planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Dahası eylemlerinin kamerayla çekimlerini yaparak servise koymaktadır. Örneğin PKK Aktütün karakoluna yaptığı saldırının görüntülerini yayınlarak ne kadar güçlü olduğunu kanıtlamaya çalışmıştır (3 Ekim, 2008). Kimi zamanda da terörist örgütler medya mensuplarıyla ve gazetecilerle kişisel iletişim kurarak medyada yer almaya çalışmaktadır.

PKK ile ilgili en önemli sorunlardan biri batı medyasının PKK terör örgütünü Türk devleti ve medyasından daha farklı tanımlamasıdır. Bu konuda *Insight Turkey* adlı dergide yayınlanan *The Portrayal of Turkey in the British Media: Orientalism Resurfaced* başlıklı makalede özellikle İngiliz basının PKK terör örgütüne ilişkin kullandığı söylemin, dolayısıyla İngiliz basınının terör örgütüne ilişkin yaklaşımının ne olduğu açıkça ortaya konulmuştur. Kuşkusuz bu bakış açısı ve dil İngiliz toplumunun ve hükümetinin konuya ilişkin politikalarını da belli ölçüde etkileyebilmekte ve şekillendirebilmektedir (Devran, 2007: 113).

Terör örgütleri medyanın ve siyasetin gündemini belirlediği gibi tersi de olabilir. Başka bir anlatımla medya ve siyaset terör örgütünün gündemini etkileyebilir. Bu nedenle terör örgütü yöneticileri eylem planlamakta olduğu gibi gündem belirleme konusunda da olağanüstü beceriye sahip olmak zorundadır. Ya da bu konuda bilgi sahibi

olan uzmanların danışmanlığına başvurmak mecburiyetindedir. Nitekim bu konunun önemi nedeniyle terör örgütlerinin mesajlarını kitlelere nasıl yaydığı, bunun için medyayı nasıl kullandığı birçok bilimsel çalışmanın konusu olmuştur (Bkz. Alali, 1991; Nacos, 2002; Paletz, 1992).

Terörist örgütler medyada yer alarak zamanla adına eylem yaptıklarını iddia ettikleri toplum kesimlerinin meşru temsilcisi haline gelebilmenin yollarını aramaktadır. Bunun için medyanın kendilerini yasal, kabul edilmiş muhatap olarak görmesini, dolayısıyla röportajlar yapmasını ve programlarına konuk olarak almasını sağlamaya çalışırlar. Bu süreçte örgüt yöneticilerinin tanımlanış biçimi, bu yönde kullanılan dil de bu meşrulaştırma sürecine katkı sağlamaktadır. Öte yandan medyanın verdiği haberler terör örgütüne meşruluk ve itibar kazandırabildiği gibi, terör elemanlarını cesaretlendirebilir ve toplumda infiale yol açabilir.

Medyada haberlerin ele alınış biçimi habere konu olayın sosyal gerçekliğinin inşasında ve algılanmasında etkili olmaktadır. Bu nedenle terör haberleri kamuoyunun, siyasetçilerin ve medya çalışanlarının zaman zaman üzerinde durarak tartıştığı en önemli konulardan olmaktadır.

Medya ve terör konusundaki araştırmalarda medyanın gündemi belirlemek için olayları nasıl çerçevelediği, öne çıkardığı, haberleri nasıl inşa ettiği, ne gibi bir söylem kullandığı, hangi haber aktörlerine ve uzmanların görüşüne yer verdiğine odaklanılmaktadır.

Medya ve terör bağlamında üzerinde en çok durulan konular terör olaylarını haber yapan gazetecilerin bu olayları nasıl tanımladıkları, yorumcuların ve köşe yazarlarının ne tür anlatımlar inşa ettikleri ve terörle ilgili hangi fikirlerin veya görüntülerin tekrar tekrar vurgulandığı, haberlerin evrensel gazetecilik prensibi olan denge, objektiflik ve doğruluk ilkelerine uyup uymadığı, aynı terör olayını farklı ülkelerin nasıl tanımlayıp ele aldığı, terör eylemlerinin nasıl çerçevelenerek haber yapıldığı, terör olaylarıyla ilgili haberlerin kamuoyunu nasıl etkilediği gibi konular olmuştur (Norris, Kern, Just, 2003: 3 - 27).

Medya, haberleri hazırlarken hükümet politikalarını destekleyecek şekilde çerçeveleme yaparak haberde hükümet yetkilileri, güvenlik görevlileri ve hükümete yakın uzman isimlerin görüşlerine başvurabilmektedir. Bu tür bir yaklaşım terörle mücadelede güvenlik güçlerini motive edebilir, kamuoyunun moralinin güçlü olmasını sağlayabilir ve terör örgütü mensuplarını ve destekçilerini demoralize edebilir. Bunun aksine medya teröristleri meşru, sempatik ve sevimli göstererek toplum içerisinde karşılık bulmasını da sağlayabilir; terörist grupları cesaretlendirerek başka terörist eylemlerin gerçekleştirilmesini teşvik edebilir ve terörün yaygınlaşmasına yol açabilir. Dahası medya, terörist eylemleri devletin baskıcı politikaları karşısında gerçekleştirilen meşru eylemler olarak da gösterebilir.

Hamid Dabashi, ABD’de ve Avrupa’da terör dönemlerinde, medyada görünürlüğü fazla olan yazar, siyasetçi, gazeteci gibi kişilerin Berger ve Luckmann’ın modelinde olduğu gibi bir yol izleyerek toplum genelinde umumi bir uzlaşma yaratılmasından sorumlu olduklarını belirtmektedir. Dabashi, ABD’de 11 Eylül saldırıları sonrası oluşan baskı ve bununla ilişkili kolektif travma ortamında, İslam ve Ortadoğu hakkında bilginin toplumsal olarak inşasında Berger ve Luckmann’ın dışsallaştırma, nesnelleştirme ve içselleştirme süreçlerinin işletildiğini belirtmektedir. Bu süreçte uzmanlar, gazeteciler, ulusal güvenlik gözlemcileri ve Dabashi’nin deyimiyle Müslüman Martin Luther adayları (Tarık Ramazan ve Rıza Aslan gibi) bir araya gelerek bu travmatize edilmiş konu ve alanlar hakkında belirli bir tür bilgiyi dışsallaştırmış, bu bilgiyi kitle iletişim kanallarında dolaşıma sokarak nesnelleştirmiş ve meşrulaştırmış, daha sonra İslam ve Ortadoğu hakkında kolektif bir uzlaşma inşa ederek bu bilginin gerçek olarak içselleştirilmesine yol açmış olmanın yanı sıra, kendilerine karşı muhalif ve karşıt görüşlerin de kurallarını tanımlamışlardır (Dabashi, 2008: 221).

Kuşkusuz medyanın terör haberlerinde nasıl bir söylem kullandığı, hangi görsellere ve retoriksel unsurlara yer verdiği araştırmalarda cevabı aranan öncelikli sorular arasında yer almaktadır. Söylem özellikle söylemde bulunan gazetecinin ve medya kuruluşunun terör örgütüne ilişkin yaklaşımını ve niyetini ortaya koyması ve dolayısıyla terörist örgütün propagandasının yapılıp yapılmadığının anlaşılması

bakımından önemlidir. Kimi çalışmalarda ise söylem daha ziyade sayısal yöntemle analiz edilmekte ve bu çalışmalar terör örgütlerinin gündemi belirlemek için medyada ne kadar yer işgal ettiği üzerine yoğunlaşmaktadır. Bazılarında da terör haberlerine verilen öncelik, gazete sütunlarında ve köşelerinde ayrılan yer üzerinde durularak tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Medyayı terör haberleri nedeniyle eleştirenler, medyanın bu konuda haber hazırlarken özgürlük kadar haberin sorumluluğunu da göz önünde bulundurması, terörü destekleyecek herhangi bir açık veya imalı destekte bulunmaması gerektiğini vurgularken, aksi durumda uygulanacak sansürün etik, yasal ve meşru olabileceğini iddia etmektedir. Buna karşılık haberciler ise basın özgürlüğünün hiçbir koşulda engellenemeyeceğini ve haberlerin hazırlanmasına ve yayınlanmasına müdahale edilemeyeceğini savunmaktadır. Bu anlamda kendilerine yapılan telkinleri ise sansüre teşebbüs olarak algılayabilmektedirler.

Diğer bazı sosyal bilimciler ise medyanın terörist eylemlere karşı izleyeceği yayın politikasıyla terör örgütlerinin eylem anlayışını ve politikasını etkileyip etkileyemeyeceği ya da nasıl etkilediği konusunu araştırmaktadır.

Yine bu çalışmalarda terörle mücadele eden ve farklı yasal düzenlemelerin, siyasal ve kültürel iklimin olduğu ülkelerde teröre ilişkin medya uygulamaları konusundaki deneyimler, uygulamalar ve farklılıkların neler olduğu merak edilen ve araştırılan konular olmuştur.

SONUÇ

Netice olarak şunu belirtmek gerekir, terör küresel bir olgu ve tehdit haline gelmiştir. Terörist hareketler, farklı isimlerle dünyamızın değişik yerlerinde boy gösterdiği, insanları öldürdüğü ve terörden geçinen silah sanayii son bulmadığı sürece terör konusunda yapılan yayınların gerek geleneksel ve gerekse sosyal medyada artarak yer bulması kaçınılmazdır.

Ancak bu medya kurumlarında terörist organizasyonlara ve eylemlere ilişkin

hazırlanan yayınların içeriklerinin haber yayıncılığının ötesine geçebildiği ve bu tür terörist faaliyetleri olumlu olmaya yarayan bir etkiye neden olabilecekleri göz ardı edilmemesi gereken mühim bir olgudur. Bugüne kadar medya ve terör konusunda yapılmış olan yabancı akademik çalışmalar da bu gerçeğe ışık tutmaktadır. Türkiye’de de her ne kadar medya ve terör sorunsalına dair bazı akademik çalışmalar yapılmış olsa da medya çalışmalarının en önemli alt konularından birisi olan medya ve terör alanlarının etkileşimi sorunsalı halen derinlemesine akademik çalışmalara ihtiyaç duymaktadır.

KAYNAKÇA

ADAMS, William C (Ed.) (1981). Television Covreage of the Middle East, Norwood NJ: Ablex Press.

ALALI, Odasua A; EKE, Kenoye Kelvin (Eds.) (1994). Media Coverage of Terrorism: Methods of Diffusion, Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

ALEXANDER, Yonah; PICARD, Robert (1991). In the Camera’s Eye: News Coverage of Terrorist Events, Washington DC: Brasseys.

ALEXANDER, Yonah; BRENNER, Edgar H. (2002). The United Kingdom’s Legal Responses to Terrorism, Washington, DC: Hotei Publishing.

AVŞAR, Bozkurt. Z. (1992). Kitle İletişim Araçları ve Terör, İstanbul: Kamer Yayınları.

BBC NEWS, “The School that Says Obama bin Laden was a Hero,” <http://www.bbc.com/news/magazine-30005278>, Erişim tarihi: 12.11.2014.

BİLİR, H. (Ed.) (2009). Terör Medya ve Devlet, İstanbul: Kültür Sanat.

CHOSSUDOVSKEY, Michel (2005). America’s War on Terrorism, Global Research: Canada.

DEVİRAN, Yusuf (2007). “The Portrayal of Turkey in the British Media: Orientalism Resurfaced”, Insight Turkey, Volume 9, Number 4, pp. 115-125.

GABRIEL W. ; CONARD, W. (1994). The Theatre of Terror Mass Media and

International Terrorism, Longman Publishing Group.

DABASHI, Hamid (2009). Post-Orientalism: Knowledge and Power in Time of Terror, New Jersey: Transaction Publishers.

HENDERSON, Harry (2004). Power of the News. Media. New York: Facts on File.

HERBST, Philip (2003). Talking Terrorism: A Dictionary of the Loaded Language of Political Violence, Westport: Greenwoodpress.

NACOS, Brigitte, L. (1996). Terrorism and the Media: From the Iran Hostage Crisis to the Oklahoma City Bombing, New York, NY: Columbia University Press.

NACOS, Brigitte, L. (2002). Mass-Mediated Terrorism, Lanham: Rowman & Littlefield.

NORRIS, P.; KERN, Montague.; JUST, Marion (2003). Framing Terrorism: The News Media, the Government, the Public, Routledge: New York

ŞEKER, Mustafa (2009). Terör ve Haber Söylemi, İstanbul: Literatürk.

TÜRKİYE GAZETESİ, "Terörle Mücadeleye 70 Marmaray Gömdük," <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/ekonomi/242039.aspx>, Erişim Tarihi: 02.03.2015.

WOLFSFELD, Gadi (2003). Media and the Path to Peace, Cambridge, U.K: Cambridge University Press.

ZELIZER, Barbie; ALLAN, Stuart (Ed.) (2002). Journalism After September 11, London: Routledge.